

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ
NATIONAL AGENCY
ON CORRUPTION PREVENTION

Національне агентство з питань запобігання корупції

Звіт за 2020 рік

ДОБРОЧЕСНІСТЬ ▪ ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ▪
РОЗВИТОК ▪ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ▪ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

Національне агентство з питань запобігання корупції

Звіт за 2020 рік

Київ - 2021

Зміст

ПРО НАЗК

Звернення Голови НАЗК	4
Вступ	6
Візія, місія та цінності НАЗК	7
Таймлайн – рік роботи НАЗК	8
Цифрова трансформація	9
Показники ефективності	10

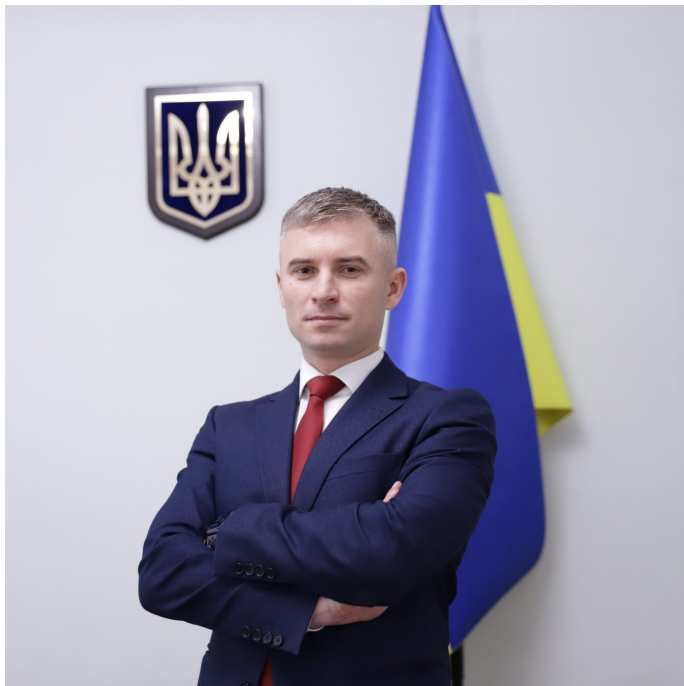
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Штатний розпис та кадровий потенціал НАЗК	32
Кошторис НАЗК та його виконання	33

РОБОТА ЗА НАПРЯМАМИ

Антикорупційна політика	11
Антикорупційна просвіта	15
Аналіз корупційних ризиків та погодження антикорупційних програм	16
Уповноважені підрозділи (уповноважені особи) з питань запобігання та виявлення корупції	17
Антикорупційна експертиза	18
Захист викривачів корупції	20
Фінансовий контроль	22
Врегулювання конфлікту інтересів	26
Внутрішній контроль	28
Запобігання політичній корупції	29

Звернення Голови НАЗК

Олександр Новіков

Голова Національного
агентства з питань запобігання
корупції

Рік тому я зовсім по-іншому планував свій звіт про результати роботи. Ще наприкінці жовтня ми з командою були впевнені, що досягнемо реалізації всіх показників ефективності роботи НАЗК, затверджених Урядом.

Як єдиний орган влади в Україні, який має чіткі затверджені показники ефективності, ми стрімко рухалися до мети.

Ми розробили Антикорупційну стратегію, яка здатна за 5 років кардинально змінити країну: зробити публічну службу доброчесною, економіку — сильнішою, а покарання для корупціонерів — невідворотним. У вересні вона вже розглядалася Верховною Радою. Президент визначив відповідний законопроект як невідкладний.

Ми перевірили всі подані декларації через систему логічного та арифметичного контролю та розпочали повні перевірки 1003 декларацій, серед яких більшість — декларації високопосадовців: президентів, міністрів та їхніх заступників, суддів Конституційного та Верховного Суду. У 97 деклараціях було зафіксовано ознаки кримінальних правопорушень на півмільярда гривень.

Декларації співробітників СБУ вперше стали публічними. Крім того, розвідники та інші службовці, які не можуть розкривати свою особу, уперше почали подавати декларації.

Декларації високопосадовців уперше почали перевіряти не «для галочки». Уперше на поважних посадовців складали адміністративні протоколи.

Уперше брехню в деклараціях помічали. Передавали матеріали до Національного антикорупційного бюро України.

У 2020 році НАЗК нарешті почало проводити антикорупційну експертизу проектів найбільш важливих нормативно-правових актів, що дало змогу виявити та усунути сотні корупційних ризиків й запобігти поширенню корупції у низці сфер.

Як ви знаєте, далі «позитивну» оцінку нашій роботі дали судді Конституційного Суду України (КСУ), ухваливши 27 жовтня 2020 року рішення №13-р/2020. Цим рішенням КСУ зупинив реалізацію більшості інститутів запобігання корупції, позбавив НАЗК значної частини, скасував кримінальну відповідальність за неподання декларації і внесення до неї недостовірних відомостей.

Для відновлення повноважень НАЗК після рішення КСУ знадобилося два місяці. Але й зараз високоефективне та принципове Агентство залишається під прицілом.

Судді КСУ знайшли в засіках конституційне подання ще 2015 року стосовно Закону України «Про запобігання корупції». Декларування знову можуть визнати неконституційним. Вдруге за півроку.

Але ми віримо, що корупція не переможе. Ми віримо, що Антикорупційна стратегія здатна перетворити Україну на державу, де доброчесність є найвищою цінністю.

Де корупціонера позбавляють волі за приховування значних статків. Де функції державних органів не дублюються, а громадянин знає, як швидко й чесно отримати потрібну послугу. Де вся інформація про дії посадовців — у форматі відкритих даних. Де працює принцип верховенства права.

Адже публічна служба має бути доброчесною, а корупційні практики — стати нашим минулим. Корупція — не переможе.

Іван Пресняков

Заступник Голови НАЗК

Роман Сухоставець

Заступник Голови НАЗК

Олександр Стародубцев

Заступник Голови НАЗК

Ігор Хохич

Керівник апарату НАЗК

Вступ

У 2020 році відбулося «перезавантаження» НАЗК, що передбачало, зокрема, зміну колегіальної моделі управління на одноособову. За результатами прозорого та відкритого конкурсного відбору на початку 2020 року був призначений новий Голова Національного агентства, Олександр Новіков.

Формування нової команди органу, основним завданням якого є забезпечення формування та реалізація антикорупційної політики в державі, потребувало неабияких зусиль, оскільки на порядку денному була реалізація амбітних планів щодо запровадження нових підходів роботи у питаннях формування державної антикорупційної політики, виявлення та мінімізації корупційних ризиків у діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, роботи з уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) з питань запобігання та виявлення корупції, проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, забезпечення захисту викривачів, оптимізації роботи щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, підвищення ефективності заходів фінансового контролю, забезпечення ефективної протидії «політичній» корупції тощо.

За досить незначний часовий проміжок вдалося досягти значних успіхів переважно у всіх напрямках роботи антикорупційної інституції.

Вже наприкінці 2020 року Європейська комісія відзначила, що після «перезавантаження» НАЗК досягло прогресу у своїй роботі. Успішність НАЗК на шляху до запобігання корупції була «оцінена» й Конституційним Судом, який своїм рішенням від 27.10.2020 № 13-р/2020 скасував частину антикорупційної реформи та позбавив НАЗК більшості повноважень.

У кінці року повноваження НАЗК було відновлено завдяки миттєвій реакції Президента, Уряду, Парламенту та громадськості. На противагу традиційному баченню антикорупційних органів як правоохоронних органів із силовим функціоналом сьогодні НАЗК є органом «м'якої сили», зусилля якого мають бути зосереджені саме на превенції корупції в державі. Зокрема, НАЗК бачить свою роль у тому, щоб максимально сприяти забезпеченню доброчесності публічної служби, суспільства та політичної системи через виконання своїх функцій. Агентство прагне слугувати прикладом того, як має працювати доброчесна публічна установа.

Візія, місія та цінності НАЗК

Візія НАЗК

Проактивна висококваліфікована команда, яка є прикладом ефективної державної інституції та лідером антикорупційного руху.

Місія НАЗК

Будуємо доброчесну владу та суспільство. Для цього ми робимо публічну сферу підзвітною, корупцію – складною та неприйнятною, а антикорупційні процеси ефективними, зручними та необтяжливими.

Доброчесність

НАЗК є прикладом доброчесної поведінки публічних службовців. Ми дотримуємося законів та керуємося етичними стандартами. Ми максимально відкриті для суспільного контролю.

Розвиток

Ми є командою фахівців у сфері запобігання корупції, які гармонійно формують та реалізують політику в цій сфері і завжди готові допомогти іншим зацікавленим особам.

Незалежність

НАЗК є визнаним авторитетом у питаннях запобігання корупції. Ми – неупереджені й аполітичні. На нас не можна вплинути й немає сенсу тиснути.

Верховенство права

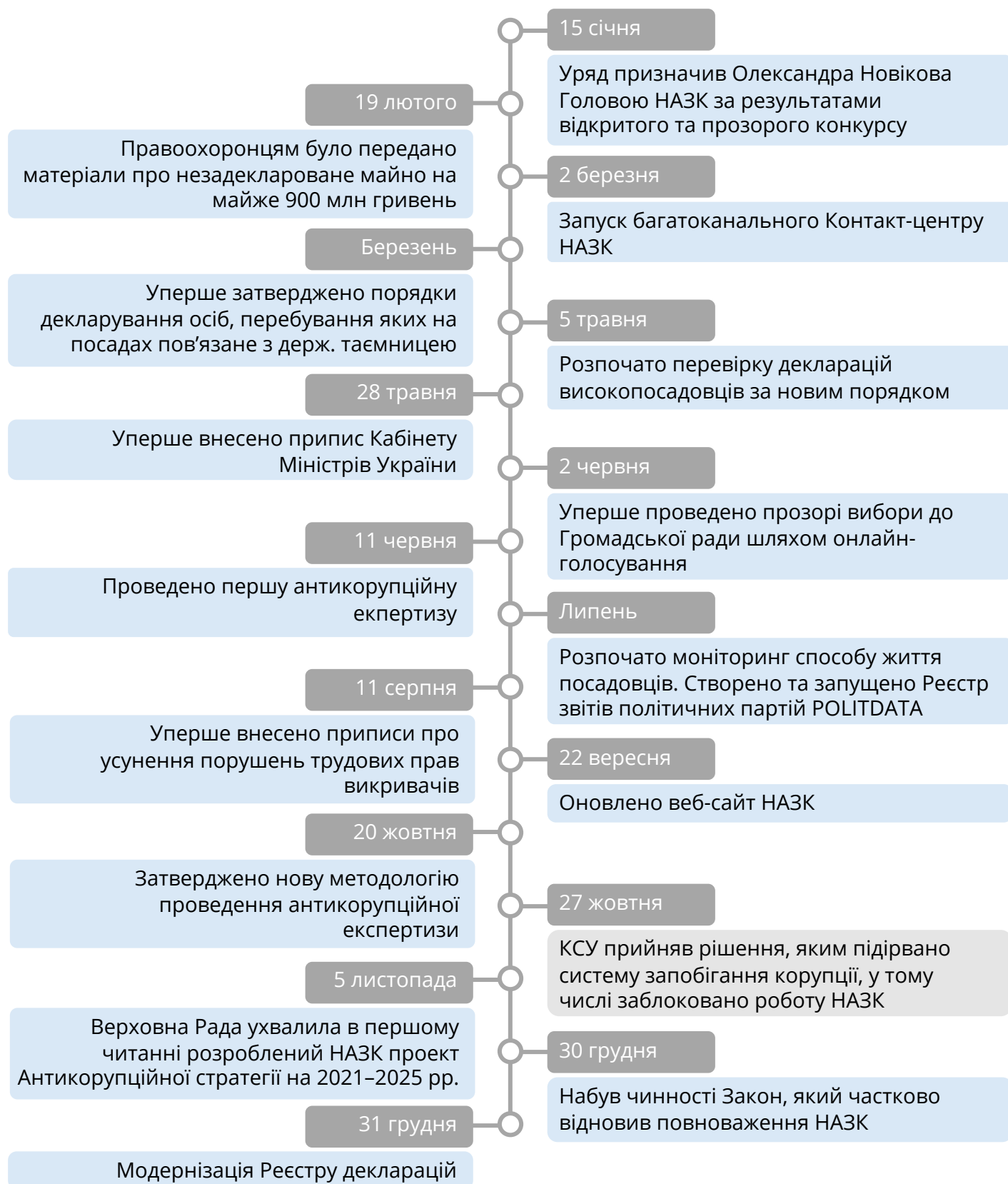
Справедливість у суспільстві – наша кінцева мета. Ми розуміємо, що однакові правила для всіх є запорукою доброчесного й демократичного суспільства, а тому компетентно і ефективно працюємо над тим, щоб Україна стала комфортним місцем для життя.

Результативність

Ми завжди сфокусовані і показуємо конкретний результат, обґрунтовуючи власні рішення для всіх зацікавлених сторін. Ми розбудовуємо інституційну спроможність і балансуємо довгострокові та короткострокові цілі.

Таймлайн – рік роботи НАЗК

Цифрова трансформація

Управління інформаційно-аналітичних систем та захисту інформації (ІТ)

Відділ цифрової трансформації та інноваційного розвитку (CDTO)

Станіслав Гайдер, керівник Відділу CDTO, та Анна Ковтуненко, керівниця Управління ІТ

У 2020 році НАЗК стало одним із перших державних органів, який впровадив посадову особу й окремий структурний підрозділ з питань цифрової трансформації та інноваційного розвитку. Завдяки цьому НАЗК змогло ефективніше впроваджувати цифрові рішення.

Так, було розроблено та затверджено вимоги до захисту анонімних каналів зв'язку, через які громадяни можуть повідомляти про корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, інші порушення Закону України «Про запобігання корупції».

Також було оновлено дизайн та портали веб-сайту НАЗК.

Зокрема, на веб-сайті з'явилась зручна система моніторингу за діяльністю НАЗК, База знань (бібліотека, за допомогою якої можна в будь-який час легко і швидко отримати офіційну інформацію чи пояснення), а також окремий веб-портал для Управління просвітницької роботи та навчальних програм.

Протягом 2020 року було проведено аудит та розпочато переналаштування основних бізнес-процесів у НАЗК за допомогою ІТ-рішень.

Так, у рамках цифрової трансформації за підтримки міжнародних партнерів були впроваджені системи адміністрування Jira Service Desk, Jira-Server та внутрішня База знань (Confluence).

Крім цього, у 2020 році було розпочато:

- розробку Єдиного порталу викривачів;
- модернізацію Реєстру корупціонерів;
- розробку ІТС «Система управління справами»;
- розвиток відкритих даних в НАЗК;
- модернізацію Реєстру декларацій.

Показники ефективності

Враховуючи положення Закону України «Про запобігання корупції» зі змінами, які були внесені наприкінці 2019 року, кожні два роки проводиться зовнішня незалежна оцінка ефективності діяльності НАЗК.

Критерії та методику такої оцінки визначено постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 № 458. Така оцінка діяльності НАЗК буде вперше проведена в січні 2022 року та охоплюватиме діяльність Агентства за два попередні роки.

НАЗК протягом 2020 року здійснювало моніторинг та періодичний аналіз стану досягнення критеріїв за різними напрямками діяльності Агентства, на підставі яких відповідна Комісія здійснюватиме оцінювання ефективності його діяльності.

Результати діяльності НАЗК у 2020 році засвідчують досягнення критеріїв, що визначають його ефективність у середньому 88% у всіх напрямках діяльності.

Розгорнута інформація про досягнення критеріїв ефективності за всіма сферами функціонування Національного агентства відображена у відповідному Звіті-самооцінці, що розміщений на [веб-сайті Агентства](#).

88%

досягнення критеріїв,
що визначають ефективність НАЗК

Формування,
координація та
моніторинг
антикорупційної
політики

Виконано:

88%

7 із 8 критеріїв

Організація
здійснення заходів із
запобігання та
виявлення корупції

Виконано:

79%

19 із 24 критеріїв

Моніторинг та
контроль за
дотриманням зак-ва
щодо конфлікту
інтересів, ін. вимог та
обмежень Закону

Виконано:

72%

21 із 29 критеріїв

Перевірка декларацій,
моніторинг способу
життя суб'єктів
декларування

Виконано:

97%

34 із 35 критеріїв

Забезпечення
законності та
прозорості
фінансування партій,
їхньої фін. звітності
тощо

Виконано:

100%

29 із 29 критеріїв

Діяльність у сфері
захисту викривачів
корупції

Виконано:

100%

14 із 14 критеріїв

Взаємодія з органами
влади, іноземними
державами, міжнарод.
організаціями та
громадськістю

Виконано:

90%

26 із 29 критеріїв

Управління та
організаційна
спроможність

Виконано:

82%

46 із 56 критеріїв

Антикорупційна політика

Департамент антикорупційної політики

«Найбільш вагомим досягненням НАЗК за рік роботи у напрямі антикорупційної політики є розробка проекту нової Антикорупційної стратегії, яка ґрунтується на результатах вивчення ситуації щодо корупції в Україні та оцінці ефективності впровадження попередньої антикорупційної політики, а також враховує міжнародні зобов'язання України у сфері запобігання та протидії корупції».

Керівник Департаменту антикорупційної політики **Дмитро Калмиков**

Проект Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки

26.06-10.07.2020

Проведено публічні консультації з громадськістю

21.09.2020

Законопроект внесено на розгляд ВРУ

16.03.2021

Комітет ВРУ рекомендував підтримати у другому читанні

23.06.2020

Опубліковано на веб-сайті НАЗК

21.09.2020

Схвалено Урядом

05.11.2020

Прийнято ВРУ у першому читанні

1000+

опрацьовано пропозицій громадян до Антикорупційної стратегії

8

публічних консультацій щодо Антикорупційної стратегії проведено

31 000+

глядачів публічних консультацій

Для розробки та обговорення первинної редакції проекту Антикорупційної стратегії було долучено найкращих фахівців з 18 недержавних громадських організацій та проведено консультації з фахівцями 7 міжнародних установ, місій та дипломатичних представництв. Також до підготовки первинної редакції документа були залучені представники 38 державних органів та інших публічних інституцій.

23 червня 2020 року проект Антикорупційної стратегії на 2020–2024 роки було опубліковано на офіційному веб-сайті НАЗК для подальшого його обговорення: проведено 8 публічних консультацій з громадськістю, у яких взяли участь 270 учасників, 30 експертів та 31 500 глядачів трансляцій на сторінках НАЗК у соціальних мереж. Загалом щодо проекту надійшло понад 1 000 зауважень, пропозицій та коментарів, які були ретельно вивчені та щодо кожного з них було прийняте відповідне рішення.

Крім того, було організовано 28 регіональних публічних обговорень, загальна кількість учасників яких склала 755 представників органів державної та місцевої влади, адвокатури, громадських організацій, а також активної частини населення. Загальне охоплення трансляцій становило 12 455 осіб.

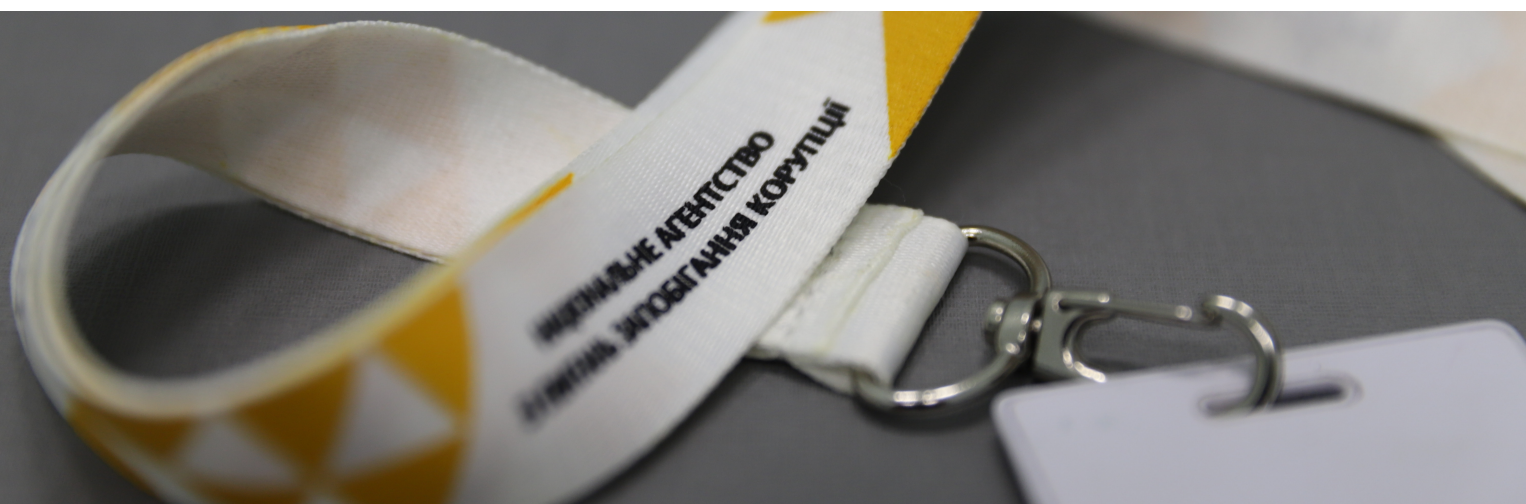
У найкоротші терміни проект було погоджено з 22 міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади.

16 вересня 2020 року Уряд схвалив проект Антикорупційної стратегії на 2020–2024 роки. А вже 21 вересня законопроект № 4135 «Про засади державної антикорупційної політики на 2020–2024 роки», яким передбачається затвердження Антикорупційної стратегії на 2020–2024 роки, був внесений на розгляд Верховної Ради України.

Після підтримки законопроекту в Комітеті Верховної Ради України з питань антикорупційної політики 05 листопада 2020 року Верховна Рада України ухвалила в першому читанні (за основу) законопроект щодо затвердження Антикорупційної стратегії на 2020–2024 роки.

Починаючи з грудня 2020 року, робоча група при Комітеті Верховної Ради України з питань антикорупційної політики та безпосередньо Комітет працювали над правками та пропозиціями до законопроекту щодо затвердження Антикорупційної стратегії на 2020–2024 роки до другого читання (редакційно під час доопрацювання змінено часові рамки Антикорупційної стратегії, а саме з «2020 – 2024» на «2021 – 2025»).

16 березня 2021 року Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики завершив розгляд поправок та рекомендував ВРУ прийняти відповідний законопроект в цілому.

Національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики

У 2020 році підготовлено та направлено на розгляд Уряду проект Національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики у 2019 році, який став фундаментом для підготовки проекту Антикорупційної стратегії на 2021–2025 роки.

З ініціативи Національного агентства соціологічною компанією Info Sapiens за фінансової підтримки Антикорупційної ініціативи Європейського Союзу в Україні (EUACI) проведено ґрунтовне дослідження «Корупція в Україні 2020: розуміння, сприйняття, поширеність», яке включало: 2 516 інтерв'ю з громадянами, 1 093 інтерв'ю з представниками бізнесу та 98 – з експертами. Результати цього дослідження було покладено в основу проекту Антикорупційної стратегії на 2021–2025 роки.

Дослідження «Корупція в Україні 2020: розуміння, сприйняття, поширеність»

2 516

інтерв'ю з громадянами

1 093

інтерв'ю з представниками бізнесу

98

інтерв'ю з експертами

Співпраця з органами влади

У 2020 році було налагоджено ефективну співпрацю з Парламентом та Урядом у питаннях формування антикорупційної політики України, в межах якої НАЗК:

- забезпечило підтримку та супровід законопроекту № 3450 щодо впорядкування окремих питань захисту викривачів;
- брало участь у розробці законопроекту «Про політичні партії»;
- взяло активну участь в обговоренні законів, якими відновлювались повноваження НАЗК, відповідальність за декларування недостовірної інформації та неподання суб'єктом декларування декларацій;

- долучилося до опрацювання ініціатив щодо посилення відповідальності за декларування недостовірної інформації та неподання суб'єктом декларування декларації, зокрема законопроекту № 4548.

Протягом 2020 року було запроваджено постійний моніторинг законопроектів, що можуть вплинути на державну антикорупційну політику чи стан корупції в Україні. За результатами моніторингу підготовлено 39 висновків щодо зареєстрованих у ВРУ законопроектів у сфері антикорупційної політики.

Приведення антикорупційного законодавства України до міжнародних стандартів

Для приведення антикорупційного законодавства України до міжнародних стандартів запобігання та протидії корупції Національне агентство здійснювало координацію виконання Україною міжнародних зобов'язань шляхом:

- забезпечення збору інформації про стан виконання рекомендацій GRECO;
- доопрацювання нових індикаторів ефективності ОЕСР;
- надання інформації про стан виконання положень резолюцій Конференції держав-учасниць UNCAC.

40

запитів до компетентних органів іноземних держав та міжнародних організацій

Всього за 2020 рік було проведено 9 консультацій з громадськістю, у тому числі у форматі онлайн-дискусії.

У межах співпраці протягом 2020 року НАЗК направило 40 запитів до компетентних органів іноземних держав та міжнародних організацій, у тому числі з метою проведення контролю та перевірки декларацій, моніторингу виконання законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, контролю за дотриманням обмежень антикорупційних обмежень.

Міжнародні організації, з якими співпрацює НАЗК

MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK
Danida

Антикорупційна просвіта

Управління просвітницької роботи та навчальних програм

На початку 2020 року створено Управління просвітницької роботи та навчальних програм, яке відповідає за просвітницьку та навчальну діяльність Національного агентства. Метою просвітницької діяльності є спонукання до переосмислення та зміни поведінки для формування «нульової» толерантності до корупції в суспільстві. У рамках навчального компоненту Управління подає інформацію про антикорупційне законодавство в зрозумілій формі. Також Управління відповідає за взаємодію з громадянським суспільством для успішної реалізації антикорупційних ініціатив. Для комунікації назовні та реалізації проектів Управління позиціонує себе як Офіс розбудови доброчесності.

«Після перезапуску Агентства був створений Офіс розбудови доброчесності, який став новим програмним напрямом діяльності органу. Наша місія - запуск змін для розбудови доброчесного суспільства»

Керівниця Управління просвітницької роботи та навчальних програм
Вікторія Козаченко

Основні досягнення Управління за рік

- **Організовано прозорий конкурс до Громадської ради при НАЗК** (внесення змін до профільної постанови КМУ; координація роботи з партнерами; забезпечення прозорого голосування; інформаційна підтримка; створення Посібника для Громадської ради). До Громадської ради увійшли представники ключових антикорупційних організацій
- **Організовано серію публічних онлайн-обговорень Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки**
- **Запущено Школу доброчесності НАЗК для громадських активістів.** На перший модуль Школи зареєструвалося понад 550 учасників
- **Оформлено Методичні рекомендації щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції»** стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції у новому форматі: доступною мовою з використанням прикладів, схем та ілюстрацій

Аналіз корупційних ризиків та погодження антикорупційних програм

Департамент запобігання та виявлення корупції

НАЗК впровадило новий напрям експертного аналізу корупційних ризиків для виявлення та усунення корупційних схем.

Розроблено та опубліковано узагальнення зовнішніх корупційних ризиків, які, зокрема, полягають у недосконалості нормативно-правових актів. Також протягом 2020 року НАЗК розробило низку інших матеріалів для стратегічного аналізу корупційних ризиків: у закупівлях, у процедурі безоплатної приватизації, у сфері земельних відносин тощо.

Упродовж 2020 року було проведено 5 перевірок організації роботи із запобігання та виявлення корупції в державних органах, органах влади, місцевого самоврядування, юридичних

особах публічного права та юридичних особах, зазначених у ч. 2 ст. 62 Закону України «Про запобігання корупції». Ще 4 перевірки було розпочато, але не завершено у зв'язку із рішенням КСУ № 13-р/2020

У зв'язку із запровадженням Урядом жорсткого карантину (COVID-19) та надалі – адаптивного карантину 75 перевірок проведено також шляхом направлення запитів та опрацювання отриманих документів (з метою перевірки інформації у повідомленнях, зверненнях).

Протягом року надано 232 консультації щодо виявлення та оцінки відповідними органами корупційних ризиків у своїй діяльності та реалізації ними заходів щодо їх усунення, у тому числі роз'яснення стосовно підготовки та виконання антикорупційних програм.

У 2020 році проведено аналіз інформації щодо виконання антикорупційних програм органів влади за I півріччя 2020 року та видано:

- **37 наказів** про погодження антикорупційної програми
- **34 накази** про відмову у погодженні антикорупційної програми

Станом на кінець 2020 року із 166 суб'єктів:

- **122** (73%) – погоджено антикорупційні програми
- **44** (27%) – не погоджено антикорупційні програми

Уповноважені підрозділи (уповноважені особи) з питань запобігання та виявлення корупції

Департамент запобігання та виявлення корупції

Розбудова мережі уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції є одним із пріоритетів Департаменту запобігання та виявлення корупції.

Станом на кінець 2020 року НАЗК отримало та розглянуло 624 письмових та усних звернення уповноважених. Актуальні питання, які виникають у роботі уповноважених узагальнені на підставі результатів проведеного онлайн-анкетування на спеціально створеній онлайн-платформі – «Форум антикорупційних уповноважених».

Також проведене перше аналітичне оцінювання ефективності роботи 150 антикорупційних уповноважених.

Підготовлено рекомендації з організації планування роботи уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції.

«Протягом 2020 року для підвищення ефективності роботи уповноважених підрозділів було підготовлено Концепцію навчання уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції. У рамках цієї концепції 1100 антикорупційних уповноважених залучено до заходів професійного навчання, розроблено та проведено 2 навчальні курси та 22 вебінари»

Керівник Департамент запобігання та виявлення корупції **Сергій Деркач**

1 100

уповноважених залучено
до професійного навчання

624

звернення уповноважених
опрацьовано

150

уповноважених
оцінено

Антикорупційна експертиза

Департамент запобігання та виявлення корупції

У 2020 році запрацював механізм проведення антикорупційної експертизи, для чого фахівцями НАЗК розроблено інноваційні Методологію та Порядок проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, що вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України або Верховної Ради України. До розробки Методології антикорупційної експертизи були також залучені науковці, незалежні експерти та представники громадянського суспільства.

Це дало змогу провести понад 500 моніторингів проектів актів у 2020 році. За результатами моніторингу на антикорупційну експертизу взято 50 проектів актів:

- 39 проектів законів України;
- 3 проекти постанов Кабінету Міністрів України.

Здебільшого документи стосувалися надання адміністративних послуг, ліцензування певних видів господарської діяльності, встановлення чи зміни порядку проведення конкурсних, тендерних, аукціонних процедур.

Всього за 2020 рік підготовлено 42 висновки антикорупційної експертизи, у яких розробникам проектів надано детальні рекомендації, як усунути корупціогенні фактори.

500+

моніторингів проектів нормативно-правових актів

42

висновки антикорупційної експертизи підготовлено

Взято на антикорупційну експертизу:

39

проектів законів України

3

проекти постанов Уряду

Розповсюджені корупціогенні фактори

у 32 випадках

нечітка регламентація прав, обов'язків чи відповідальності юридичних та фізичних осіб, яка порушує принцип юридичної визначеності

у 29 випадках

встановлення або розширення дискреційних повноважень органу державної влади, органу місцевого самоврядування або державного службовця за відсутності визначення вичерпних умов виконання таких повноважень та контролю за їх виконанням

у 19 випадках

суперечність між різними положеннями одного й того самого нормативно-правового акта або між положеннями різних нормативно-правових актів однакової юридичної сили у вирішенні одного й того самого питання, що допускає різне тлумачення норм

в 11 випадках

необґрунтоване встановлення положень відсильного характеру щодо врегулювання відносин у сферах із високим рівнем корупційних ризиків за допомогою нормативно-правових актів нижчого рівня

у 10 випадках

використання правових конструкцій оціночного характеру

Захист викривачів корупції

Департамент запобігання та виявлення корупції

Взаємодія з викривачами є однією із пріоритетних сфер діяльності Національного агентства. За 2020 рік досягнуто вагомих результатів у розбудові цього напрямку.

Так, протягом року виграно 15 справ щодо порушення прав викривачів, у яких НАЗК виступало на стороні викривача. Крім цього, вперше НАЗК внесло 5 приписів про поновлення трудових прав викривача та забезпечення його права на конфіденційність. На виконання зазначених приписів проведено службові розслідування та поновлено порушені права викривачів.

Усього протягом року розглядалося 70 судових справ, у яких НАЗК виступало на боці викривачів, з них – 23 завершено у 2020 році.

70

судових справ, у яких НАЗК виступало на боці викривачів

15

справ виграно щодо порушення прав викривачів

5

приписів про поновлення трудових прав викривача та забезпечення його права на конфіденційність

Особливого резонансу набула справа стосовно директора із запобігання і протидії корупції та радника президента ДП «НАЕК «Енергоатом», Олега Поліщука, який 2 липня 2020 року повідомив НАЗК про факти можливої корупції на підприємстві та відповідно набув статусу викривача корупції. З боку НАЗК були застосовані усі необхідні заходи реагування. Зокрема було ініційоване проведення позапланової антикорупційної перевірки, а в подальшому були внесені два приписи ДП «НАЕК «Енергоатом» та Кабінету Міністрів України щодо усунення порушень Закону України «Про запобігання корупції» у діяльності підприємства.

Станом на 2021 рік НАЗК як третя особа допомогло довести, що наказ про звільнення викривача суперечить закону, і підтримало скаргу викривача до слідчого судді на незаконне закриття кримінального провадження. Обидва рішення прийняті на користь викривача.

Законопроект про портал викривачів

Команда НАЗК запропонувала створити Єдиний портал повідомлень викривачів та напрацювала основу для проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо упорядкування окремих питань захисту викривачів». 5 листопада 2020 року проект був прийнятий Верховною Радою України в першому читанні. Станом на 15 квітня 2021 року проект готується до голосування після опрацювання пропозицій, наданих Президентом України.

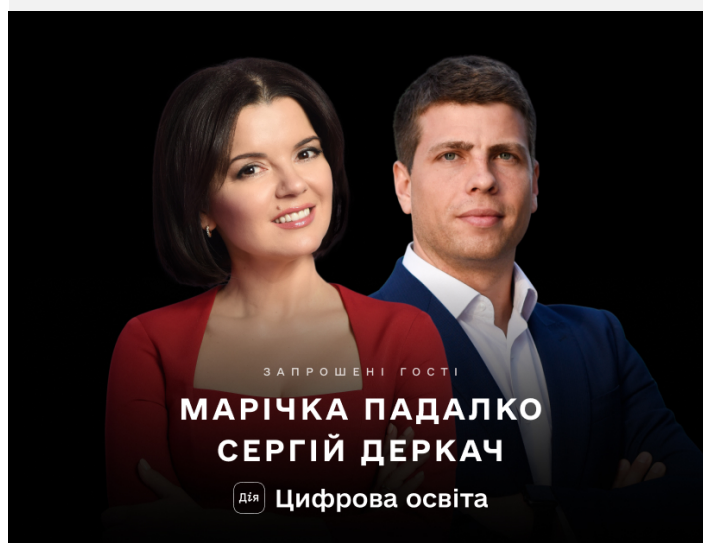
Надання роз'яснень

З метою забезпечення належного застосування положень Закону у сфері захисту викривачів розроблено та опубліковано 5 роз'яснень з ключових питань:

- Роз'яснення Національного агентства від 23.06.2020 № 5 «Щодо правового статусу викривача»;
- Роз'яснення Національного агентства від 09.07.2020 № 6 «Щодо надання викривачам безоплатної вторинної правової допомоги»;
- Роз'яснення Національного агентства від 14.07.2020 № 7 «Щодо особливостей перевірки повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;
- Роз'яснення Національного агентства від 26.10.2020 № 10 «Щодо правового статусу викривача у кримінальному провадженні»;
- Роз'яснення Національного агентства від 09.12.2020 № 11 «Щодо правового статусу викривача у провадженні про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією».

Наприкінці 2020 року НАЗК запустило спільний з lifecell проект «Телеком без корупції», спрямований на заохочення викривання корупції в галузі телекому.

Національне агентство спільно із Міністерством цифрової трансформації України за підтримки Проекту USAID «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія» (SACCI) створило освітній серіал «Викривач у законі». Крім цього, розроблено короткострокову програму підвищення кваліфікації на тему «Організація роботи з викривачами корупції у державному органі».

Фінансовий контроль

Управління проведення обов'язкових повних перевірок

Управління проведення повних перевірок

Управління проведення спеціальних перевірок та моніторингу способу життя

Повні перевірки декларацій

Для належного виконання своїх повноважень структурні підрозділи розпочали перевіряти декларації за новим Порядком проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

1 000+

повних перевірок декларацій розпочато

443

повних перевірок декларацій завершено

131

декларація містила порушення

97

декларацій містили ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ст. 366-1 КК України – відповідальність за умисне неподання суб'єктом декларування декларації або подання у декларації завідомо недостовірних відомостей, які відрізняються від достовірних на суму понад 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб

Протягом року головним завданням НАЗК за цим напрямом став перехід від фіксації невеликих помилок у деклараціях до виявлення реальних порушень.

Саме тому за результатами проведення повних перевірок 443 декларацій НАЗК виявило низку фактів недостовірного декларування на загальну суму 497 млн гривень.

У 97 деклараціях встановлено ознаки кримінальних порушень та направлено матеріали правоохоронцям.

Результати перевірок 35 декларацій засвідчили наявність ознак адміністративного порушення, передбаченого ч. 4 ст. 172-6 КУпАП, тобто подання у декларації завідомо недостовірних відомостей, що відрізняються від достовірних на суму від 100 до 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

Складено 9 протоколів про адміністративні правопорушення та 14 матеріалів для складання таких адмінпротоколів скеровано до Національної поліції України.

Загалом з травня 2020 року розпочато понад 1 тис. перевірок топ-посадовців.

Моніторинг способу життя

У 2020 році НАЗК уперше почало здійснювати моніторинг способу життя.

Усього розпочато 47 моніторинрів способу життя суб'єктів декларування.

Моніторинг способу життя посадовців та депутатів розпочався на підставі звернень громадян, а також матеріалів у ЗМІ.

Під час моніторингу фахівці Агентства зокрема досліджували таку інформацію:

- користування об'єктами, які не вказані в декларації (наприклад, автомобілями та будинками);
- відомості щодо отриманих подарунків;
- придбання об'єктів, вартість яких перевищує задекларовані активи.

За результатами моніторингу способу життя НАЗК розпочало 7 повних перевірок декларацій.

47

моніторинрів способу життя
розпочато

13 315

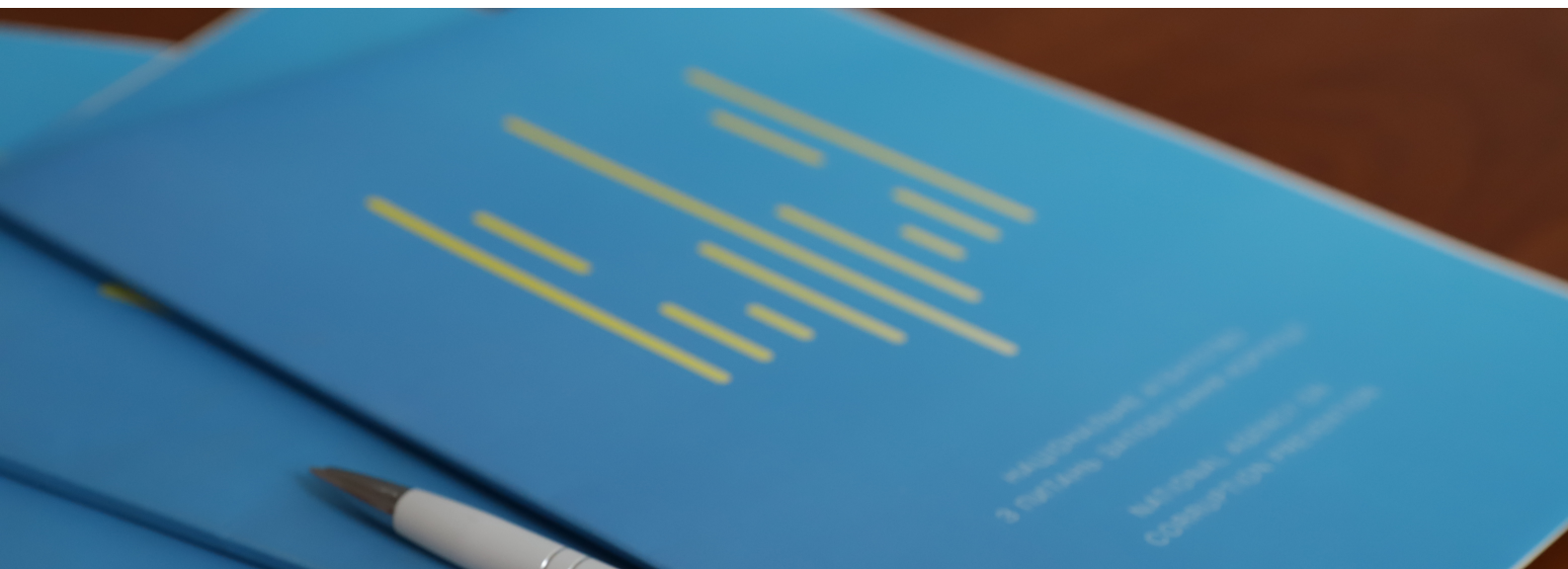
спеціальних перевірок
проведено

Спеціальні перевірки

НАЗК проводить спеціальні перевірки декларацій кандидатів на керівні посади в органах влади.

Без цієї перевірки жоден керівник державного органу не може бути офіційно призначений.

У зв'язку з місцевими виборами, які відбулися в Україні 25 жовтня 2020 року, кількість проведених спеціальних перевірок суттєво зросла. Так, у 2020 році проведено 13 315 спеціальних перевірок щодо достовірності відомостей, зазначених в декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що на 4 205 більше порівняно з показником 2019 року (9 110).

Адміністративна відповідальність

Протягом 2020 року спеціалісти Управління проведення спеціальних перевірок та моніторингу способу життя склали 128 протоколів про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, стосовно посадових осіб, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, з яких:

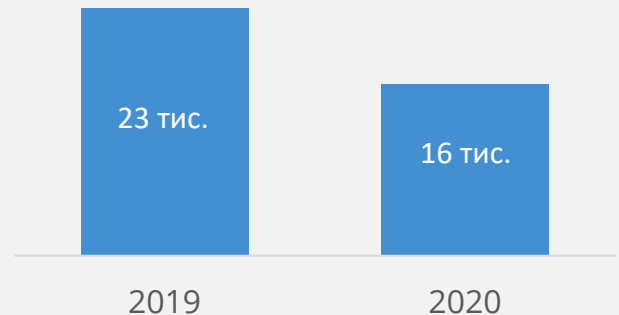
- 53 протоколи – у зв'язку з порушенням вимог ч. 2 ст. 52 Закону стосовно обов'язку повідомити НАЗК про суттєві зміни у майновому стані суб'єкта декларування;
- 75 протоколів – у зв'язку з порушенням вимог ч.ч. 1, 2 ст. 45 Закону стосовно обов'язку подати декларацію.

Окрім цього, складено та направлено 245 обґрунтованих висновків про виявлення ознак кримінального правопорушення, передбаченого ст. 366-1 КК України.

Управління проведення спеціальних перевірок та моніторингу способу життя здійснювало превентивні та роз'яснювальні заходи, щоб запобігти притягненню до відповідальності тисяч суб'єктів декларування за неподання або несвоєчасне подання декларації. У результаті кількість фактів несвоєчасного подання декларацій зменшилась на 7 тис. повідомлень, порівняно з 2019 роком.

Протягом року до НАЗК надійшло 2 842 звернення (запити, листи) щодо можливого порушення вимог Закону в частині внесення недостовірних відомостей до декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та невідповідності рівня життя суб'єктів декларування відомостям, відображеним у декларації.

Зменшено кількість осіб, які не подали та несвоєчасно подали декларації

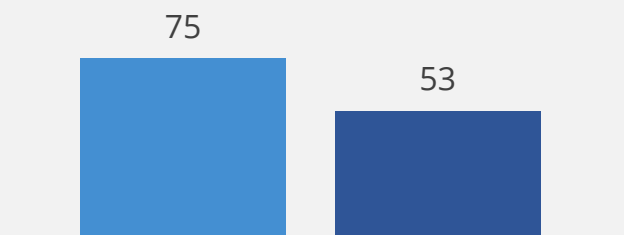

245

обґрунтованих висновків про виявлення ознак кримінального правопорушення, передбаченого ст. 366-1 Кримінального кодексу України, надіслано до правоохоронних органів

128

протоколів про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, складено стосовно посадових осіб, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище

■ ч.ч. 1, 2 ст. 45 (несвоєчасне подання декларацій)

■ ч. 2 ст. 52 Закону (неподання або несвоєчасне подання повідомлення про суттєві зміни у майновому стані)

Декларації посадовців СБУ з'явилися у відкритій частині Реєстру декларацій

Завдяки співпраці НАЗК та Служби безпеки України (СБУ) у 2020 році вперше було забезпечено публічний доступ до декларацій високопосадовців Служби.

Також вперше від запуску е-декларування НАЗК розпочало перевірку декларацій осіб, що належать до кадрового складу розвідувальних органів України та/або займають посади, перебування на яких пов'язане з державною таємницею. Відповідні окремі порядки були погоджені з такими установами:

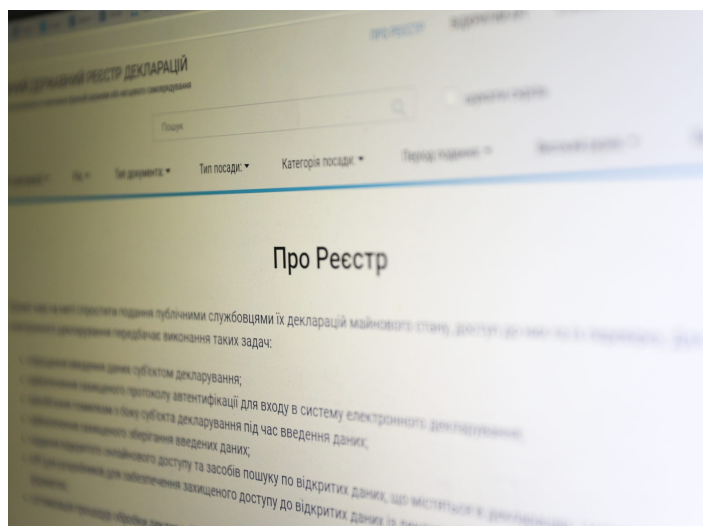
- СБУ;
- Державне бюро розслідувань;
- Національне антикорупційне бюро України;
- Управління державної охорони України;
- Державна прикордонна служба України;
- Національна поліція України;
- Державна фіскальна служба України;
- Державна кримінально-виконавча служба України;
- кадровий склад розвідувальних органів.

Оновлення Реєстру декларацій

Одним із ключових досягнень команди фінансового контролю за 2020 рік стало оновлення Реєстру декларацій до кампанії декларування-2021.

Серед важливих змін до Реєстру слід зазначити:

- функцію створення нової декларації на основі попередньої, яка дає змогу використати всі дані, які декларант уже використовував при заповненні попередніх декларацій;
- можливість заповнювати документи з різних пристроїв та з різними кваліфікованими електронними підписами (КЕП);
- подання повідомлення про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента в електронній формі (раніше суб'єкти декларування повинні були подавати їх тільки в паперовій формі).

Оновлений Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (Реєстр декларацій)

Врегулювання конфлікту інтересів

Департамент з питань дотримання законодавства про конфлікт інтересів та обмежень щодо запобігання корупції

Серед найбільших здобутків Департаменту за 2020 рік є розробка Методичних рекомендацій щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції. Вони мають забезпечити єдиний підхід до розуміння і дотримання правил запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, обмежень щодо запобігання корупції з метою превенції порушень таких правил і обмежень.

«Завдяки виокремленню моніторингу за виконанням актів законодавства щодо конфлікту інтересів та антикорупційних обмежень як самостійного напрямку роботи та змінам у законодавстві НАЗК зосередилося на виявленні порушень вимог антикорупційного законодавства саме у високопосадовців»

Керівник Департаменту **Олександр Шульга**

1 000+

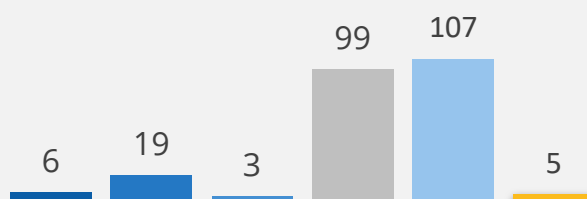
заходів моніторингу та контролю щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших обмежень щодо запобігання корупції

57

осіб, щодо яких забезпечено врегулювання потенційного конфлікту інтересів

239

протоколів про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, складено Департаментом

■ ч. 1 ст. 172-4 КУпАП (порушення обмежень щодо зайняття іншою оплачуваною діяльністю або підприємництвом)

■ ч. 2 ст. 172-4 КУпАП (порушення обмежень щодо входження до складу правління, ін. виконавчих чи контрольних органів тощо)

■ ч. 1 ст. 172-5 КУпАП (порушення обмежень щодо одержання подарунків)

■ ч. 1 ст. 172-7 КУпАП (неповідомлення про наявність реального конфлікту інтересів)

■ ч. 2 ст. 172-7 КУпАП (вчинення дій чи прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів)

■ ст. 188-46 КУпАП (невиконання законних вимог (приписів) НАЗК)

Внесені приписи

За 2020 рік щодо запобігання корупції було внесено 31 припис про порушення вимог законодавства щодо етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших вимог та обмежень, передбачених Законом, та надіслано 95 вимог щодо виявлення та/або врегулювання конфлікту інтересів.

Надання роз'яснень

Протягом 2020 року у межах компетенції Департаменту з питань дотримання законодавства про конфлікт інтересів та обмежень щодо запобігання корупції надано 942 роз'яснення з питань наявності/відсутності конфлікту інтересів, порядку застосування норм щодо його врегулювання:

- 556 щодо застосування вимог Закону з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб (п. 15 ч. 1 ст. 11 Закону);
- 339 щодо наявності/відсутності конфлікту інтересів у разі наявності у осіб сумнівів (ч. 5 ст. 28 Закону);
- 47 щодо порядку врегулювання конфлікту інтересів у діях осіб, які не мають безпосереднього керівника (ч. 3 ст. 28 Закону).

31

припис внесено про порушення вимог законодавства щодо етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших вимог та обмежень, передбачених Законом

95

вимог щодо виявлення та/або врегулювання конфлікту інтересів надіслано посадовцям

942

роз'яснення з питань наявності/відсутності конфлікту інтересів, порядку застосування норм антикорупційного законодавства

Внутрішній контроль

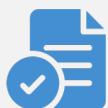
Управління внутрішнього контролю

На виконання положень ст. 17-1 Закону України «Про запобігання корупції» з метою забезпечення доброчесності працівників Національного агентства у 2020 році створено підрозділ внутрішнього контролю.

«До компетенції Управління внутрішнього контролю належить забезпечення доброчесності працівників НАЗК, а також функції фінансового контролю стосовно окремих категорій осіб»

Керівник Управління внутрішнього контролю **Роман Норець**

Затверджено Порядки здійснення заходів фінансового контролю стосовно осіб, перебування яких на посадах пов'язане з державною таємницею

- СБУ
- НАБУ
- ДБР
- ДФС
- УДО
- Національна поліція
- Держприкордонслужба
- Кадровий склад розвідувальних органів
- Державна кримінально-виконавча служба України

28

повних перевірок розпочато відповідно до ст. 50 (8 перевірок) та ст. 52-1 Закону (20 перевірок)

17

спеціальних перевірок стосовно осіб, які претендують на призначення на посади в НАЗК

2

дисциплінарні стягнення застосовано щодо працівника НАЗК у виді догани

5

заходів моніторингу та контролю за виконанням працівниками НАЗК актів законодавства з питань етичної поведінки, конфлікту інтересів, ін. вимог, обмежень та заборон, передбачених Законом

4

комплексні заходи щодо захисту працівників НАЗК у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків

2

службових розслідування

Запобігання політичній корупції

Департамент запобігання політичній корупції

Серед найбільших досягнень Департаменту запобігання політичній корупції за 2020 рік – розроблення електронного Єдиного державного реєстру звітності політичних партій POLITDATA. Реєстр розроблено за підтримки Міжнародної фундації виборчих систем (IFES) та Проекту USAID «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія». Впровадження Реєстру POLITDATA спростить процедуру подання таких звітів та сприятиме підвищенню ефективності контролю за діяльністю політичних партій.

«Створення електронного Реєстру POLITDATA – важливий крок до прозорості політичного фінансування в Україні. Це дасть нам можливість ще ефективніше перевіряти фінансові звіти, які політичні партії подають до НАЗК»

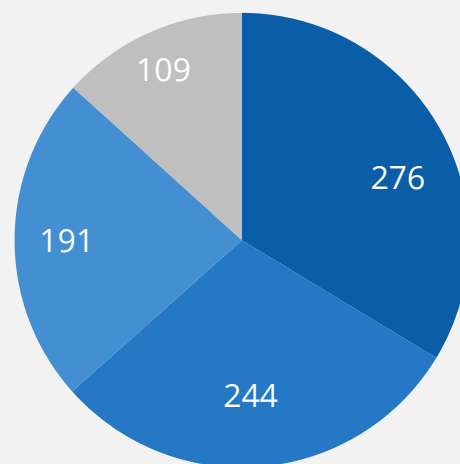
Керівниця Департаменту запобігання політичній корупції **Ганна Чорнуцька**

Звіти політичних партій

Повністю змінено методи і підходи до перевірки звітів політичних партій. Зокрема, НАЗК розпочало збір інформації про усі ризикові операції політичних партій. Створено спеціальний відділ.

820

звітів політичних партій прийнято та оприлюднено департаментом у 2020 році

■ IV квартал 2019 р. ■ I квартал 2020 р.
■ II квартал 2020 р. ■ III квартал 2020 р.

774

висновки складено за результатами перевірки звітів

Протоколи про адміністративні порушення

Загалом впродовж року складено 287 протоколів про адміністративні правопорушення.

За ст. 212-21 КУпАП, що передбачає відповідальність за порушення порядку подання фінансового звіту про надходження і використання коштів виборчого фонду, звіту партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, складено 250 протоколів.

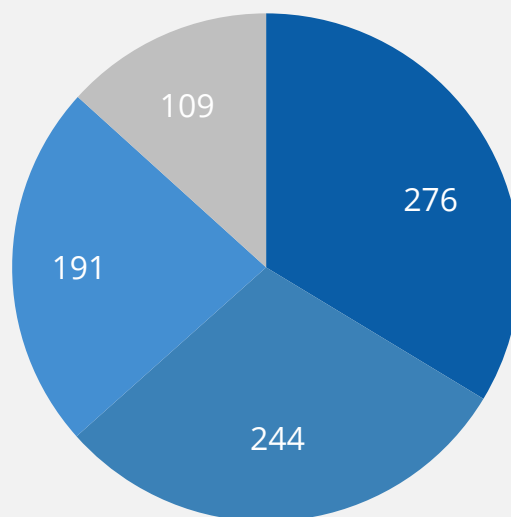
За ст. 212-15 КУпАП, що передбачає відповідальність за порушення порядку надання або отримання внеску на підтримку політичної партії, порушення порядку надання або отримання державного фінансування статутної діяльності, порушення порядку надання або отримання фінансової (матеріальної) підтримки для здійснення передвиборної агітації або агітації референдуму, складено 3 протоколи.

За ст. 188-46 КУпАП, якою передбачено відповідальність за невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції, складено 34 протоколи.

Протягом 2020 року Департаментом розглянуто 4 повідомлення про потенційні факти порушення правил державного або приватного фінансування політичних партій.

287

протоколів про адміністративні порушення

■ IV квартал 2019 р. ■ I квартал 2020 р.
■ II квартал 2020 р. ■ III квартал 2020 р.

4

повідомлення про потенційні факти порушення правил державного або приватного фінансування політичних партій розглянуто

Реагування

22 матеріали за фактами порушення вимог законодавства, що є підставою для притягнення до кримінальної відповідальності, направлено до Національної поліції України

Комунікація з партіями

За весь 2020 рік Департаментом надано відповідь на **148 звернень** представників політичних партій

Державне фінансування політичних партій

НАЗК як розпорядник бюджетних коштів упродовж 2020 року забезпечило розподіл та щоквартальне перерахування політичним партіям коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності загальним розміром 283,53 млн гривень.

На підставі заяви політичної партії «Слуга Народу» зупинено державне фінансування партії у III і IV кварталах 2020 року.

При перевірці встановлених законом обмежень щодо фінансування політичних партій встановлено факти зазначення недостовірних відомостей у звітах, поданих партіями «ВО «Батьківщина» та «Голос». Це призвело до зупинення державного фінансування «ВО «Батьківщина» за I квартал та партії «Голос» за II квартал.

Кошти, перераховані партіям з державного бюджету, за 2020 рік (млн грн)

Загальна інформація

Штатний розпис та кадровий потенціал НАЗК

З 1 січня 2020 року гранична чисельність працівників апарату НАЗК, затверджена Урядом, становила 408 осіб.

Станом на 31 грудня 2020 року у НАЗК працювало 302 особи, що становить 75 % від затвердженої штатної чисельності.

Серед працівників апарату мають базову вищу освіту 5 осіб. 294 особи мають ступінь вищої освіти спеціаліст (магістр), з яких 67 працівників мають дві вищі освіти, а 8 – три вищі освіти.

15 працівників НАЗК мають науковий ступінь (серед них 2 доктори наук). 5 осіб мають вчені звання.

За напрямками освіти працівники апарату НАЗК мають:

- юридичну освіту – 186 осіб;
- економічну освіту – 80 осіб;
- освіту з державного управління – 31 особа;
- гуманітарну освіту – 36 осіб;
- іншу освіту – 33 особи.

За віковою структурою переважна більшість працівників є особами віком від 30 до 40 років.

Віковий склад працівників:

- до 27 років – 30 працівників;
- від 28 до 30 років – 34 працівники;
- від 30 до 40 років – 132 працівники;
- від 40 до 50 років – 86 працівників;
- від 50 до 60 років – 16 працівників;
- від 60 років – 4 працівники.

Так, протягом 2020 року на посади призначено 107 осіб, з них:

- за переведенням з інших державних органів – 28;
- за контрактом на період дії карантину – 49;
- інший спосіб, визначений законодавством – 30.

Звільнилося 87 працівників, з них:

- за переведенням – 5;
- за власним бажанням – 6;
- за угодою сторін – 22;
- у зв'язку із припиненням повноважень – 2;
- у зв'язку зі скороченням штату – 52.

Підвищення кваліфікаційної компетентності за 2020 рік пройшли 180 працівників НАЗК (271 захід щодо підвищення кваліфікації), з них за професійною програмою підвищення кваліфікації державних службовців – 118 осіб, за програмами тематичних короткотермінових семінарів – 22 особи, за програмами тематичних постійно діючих семінарів – 131 особа.

Кошторис НАЗК та його виконання

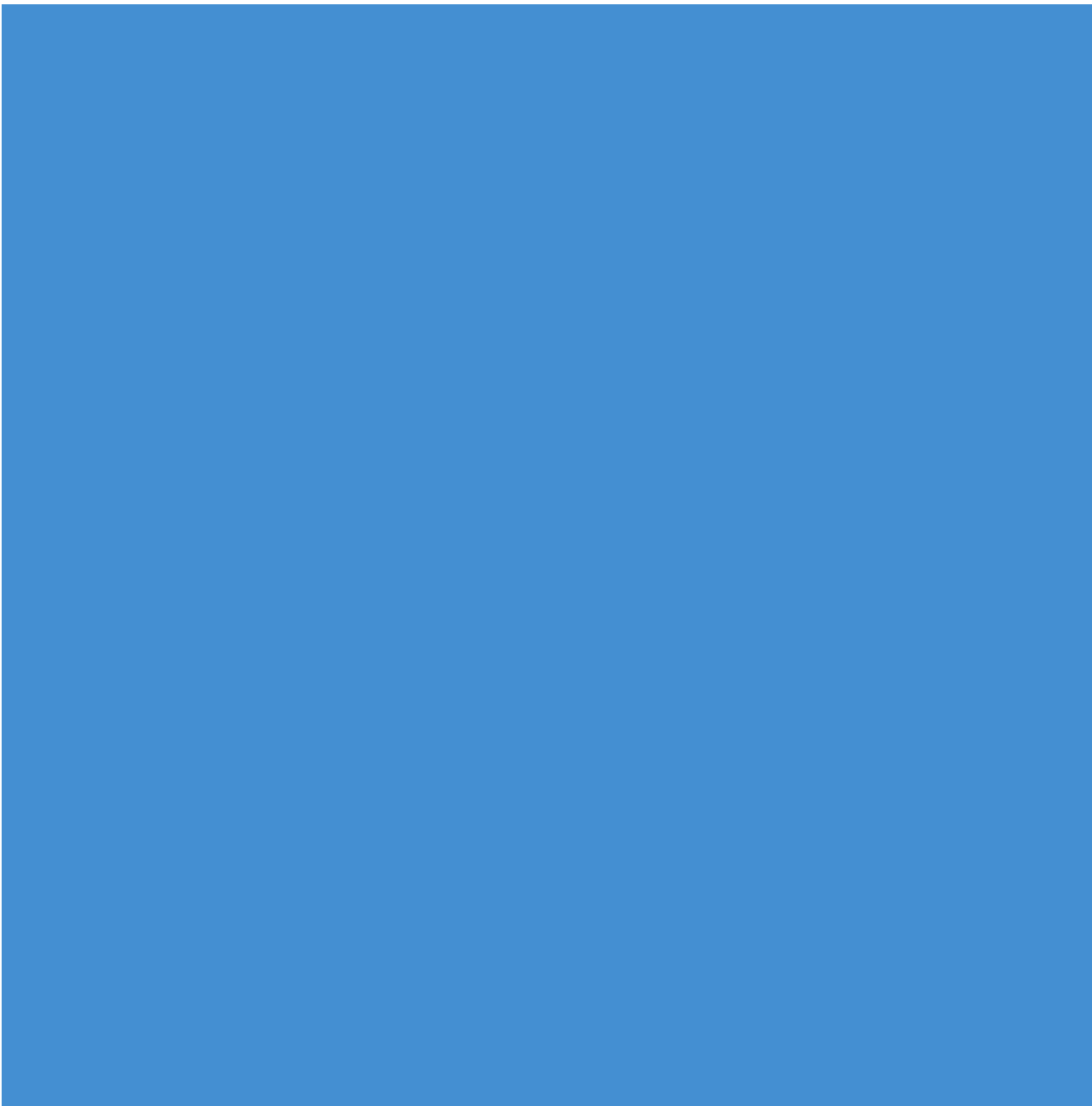
Законом України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (зі змінами) НАЗК визначено головним розпорядником бюджетних коштів та передбачено видатки в сумі 689 283,1 тис. грн на початку 2020 року і 580 848,0 тис. грн на кінець 2020 року, за такими бюджетними програмами:

1) КПКВК 6331010 «Керівництво та управління у сфері запобігання корупції» у сумі 405 752,2 тис. грн, однак зазначена сума була зменшена на 31 479,9 тис. грн відповідно до Закону України від 13.04.2020 № 553 «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2020 «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених головним розпорядникам бюджетних коштів на 2020 рік» і становила 374 272,3 тис. грн;

2) КПКВК 6331020 «Фінансування статутної діяльності політичних партій» у сумі 283 530,9 тис. грн, однак зазначена сума була зменшена на 76 955,2 тис. грн відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2020 «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених головним розпорядникам бюджетних коштів на 2020 рік» і становила 206 575,7 тис. гривень. Зазначений обсяг видатків за бюджетною програмою 6331010 становив 83,6% від потреб НАЗК, визначених в уточненому бюджетному запиті на 2020–2022 роки, порівняно з початком 2020 року, і 77,1 % – на кінець 2020 року та був достатнім для виконання НАЗК завдань і функцій у 2020 році.

Так, НАЗК на 2020 рік для забезпечення належного виконання повноважень передбачені видатки на загальну суму 374 272,3 тис. грн, зокрема за такими напрямками:

- оплата праці – 216 176,0 тис. грн, нарахування на оплату праці – 40 037,7 тис. грн;
- придбання паперу, картриджів, меблів, техніки і оргтехніки, конвертів, канцелярських і господарських виробів та інших витратних матеріалів – 3 842,7 тис. грн;
- оплата послуг із забезпечення функціонування реєстру декларацій, поштових послуг, прибирання, автомобільних перевезень, постачання програмних продуктів, оплата комунальних, експлуатаційних та інших послуг – 23 935,5 тис. грн;
- придбання обладнання для реєстру декларацій та системи управління справами – 43 599,0 тис. грн;
- розробка програмного забезпечення системи управління справами – 10 227,8 тис. грн;
- проведення капітального ремонту частини приміщень адміністративної будівлі, в якій розташоване НАЗК – 36 360,0 тис. грн;
- навчання працівників Національного агентства – 93,6 тис. грн.

ДОБРОЧЕСНІСТЬ ▪ ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ▪
РОЗВИТОК ▪ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ▪ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ